

Javorniški Mesečnik

Interno glasilo Astronomskega Društva Javornik
<http://www.javornik-drustvo.si>

Številka 63, Letnik VI, April 2005
ISSN 1581-1379

Risba M65, M66 in NGC3628

Aleš Arnšek nam je poslal risbo M65, M66 in NGC3628. Podatki: 2. april 2005 od 21^h40^m do 23^h10^m. Mejna magnituda za prosto oko 6^m8. Instrument: Binokular Vixen, 20 × 125.

Aleš Arnšek, ales.arnsek@siq.si

Tabor Kavka 2005

Astronomsko društvo Javornik organizira astronomski mladinski raziskovalni poletni tabor Kavka 2005.

Letošnji astronomski tabor, že 27. po vrsti, bo potekal pod pokroviteljstvom Zveze za tehnično kulturo Slovenije od 30. julija do 7. avgusta 2005 (9 dni) v domu "Kavka" Centra šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD) na Drežniških Ravnah nad Kobaridom.

PRIJAVNICA

Astronomski tabor Kavka 2005

Ime in priimek: .....

Datum rojstva: .....

Šola (ime in naslov): .....

Domači naslov: .....

Telefon: ..... GSM: .....

EMŠO: .....

Datum: ..... Podpis: .....

Znanje astronomije: .....

Izjava staršev ali skrbnika (za udeležence mlajše od 15 let): Podpisani potrjujem udeležbo (ime in priimek udeleženca): ..... na taboru.

Podpis staršev oziroma skrbnika .....

Izjava udeleženca: podpisani potrjujem, da bom na taboru spoštoval postavljena pravila, navodila mentorjev in delal v skladu z njimi.

Podpis udeleženca: .....

Izpolnjeno prijavnico pošljite najkasneje do 20. junija 2005 na naslov: Astronomsko društvo Javornik, Kolodvorska 6, 1000 Ljubljana.

Navedene podatke bomo uporabili samo za namen izvedbe tabora.

Delo na taboru bo potekalo v petih skupinah: skupina za astrofiziko, meteorska skupina, splošna skupina, astrofoto skupina, skupina za spremenljive zvezde. Vsaka skupina bo imela 2 do 3 različne raziskovalne projekte. Poleg dela v skupinah bodo udeleženci poslušali vsakodnevna predavanja iz astronomije. Poleg predavanj mentorjev bodo imeli predavanja tudi gostujoči predavatelji.

Vodja tabora: dr. Borut Jurčič Zlobec. Mentorji: Nikolaj Štritof, Primož Kuk, Teja Fabjan, Stane Slavec, Rok Vidmar, Aleš Berkopec.

Udeleženci bodo nameščeni v domu v 4 in 6 posteljnih sobah. V ceno je všteto bivanje in 3 obroki dnevno, 8 polnih penzionov. Uporaba astronomskih instrumentov, delo z mentorji, poročilo o delu na taboru, zbornik nalog.

Prijava

Prijavi se lahko vsak, ki je dopolnil 13. leto in ni starejši od 26 let, z izpolnjeno priloženo prijavnico. Prijava je popolna s plačilom kotizacije v znesku 30.000,00 SIT (udeleženci

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 19. 04. 2005 ob 18^h v predavalnici F2 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

Hans Bethe (1905-2005)

predavatelj: prof. dr. Andrej Čadež

Podatki o življenju in delu. Povzeli bomo njegovo predavanje, ki ga je imel ob podelitvi Nobelove nagrade 1967 in na kratko omenili razvoj, ki ga je Bethejevo znanstveno področje doživelo do danes.

Vabljeni!

Bernard, bernard.zenko@ijs.si

plačajo samo bivanje), od tega 10.000,00 SIT akontacije do 20. junija, ostanek 20.000,00 SIT do 20. julija na naš TR: 02222-0013758728, s pripisom: Tabor 2005. Zadnji rok prijave je 20. julij 2005. Število udeležencev je omejeno na 30.

Morebitna vprašanja o taboru po emailu stane.slavec@gmail.com, oziroma na GSM 041 988 235. Podrobnejše informacije so na voljo tudi na <http://www.javornik-drustvo.si>.

Stane, StaneSlavec@email.si

Planeti v aprilu 2005

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna	
	vzhod	zahod	vzhod	zahod
1. 4.	6:42	19:30	2:32	10:17
5. 4.	6:35	19:36	5:23	15:29
10. 4.	6:25	19:42	7:01	21:55
15. 4.	6:16	19:49	10:06	2:18
20. 4.	6:07	19:56	15:37	4:45
25. 4.	5:58	20:02	21:44	6:15
30. 4.	5:50	20:09	2:20	10:33

- * **Merkur** se bo izkušnemu očesu pokazal v drugi polovici meseca zjutraj, ko v ozvezdju Rib vzide dobre pol ure pred Soncem.
- * **Venera** je vidna v drugi polovici meseca zvečer, ko zaide nekaj pred deveto. Takrat sije v ozvezdju Ovna.
- * **Mars** je aprila viden zjutraj; sprva vzhaja ob pol petih, nato pa vedno bolj zgodaj in konec meseca vzide že ob pol štirih. Proti koncu meseca se iz ozvezdja Kozoroga preseli v ozvezdje Vodnarja.
- * **Jupiter** je v ozvezdju Device lepo viden celo noč.
- * **Saturn** je sprva na nebu vse do pol štirih zjutraj, nato pa zahaja vedno bolj zgodaj; konec meseca zaide že pred drugo uro zjutraj. Giblje se v ozvezdju Dvojčkov.
- * **Uran** je viden konec meseca zjutraj. V ozvezdju Vodnarja vzide okoli štirih.

22. aprila nastopi maksimum meteorskega roja Liridov z 20 utrinki na uro.

Urška, urska.pajer@yahoo.com

Meteorji v aprilu

Virginidi – VIR

Virginidi so aktivni od 25.1. do 15.4., sestavlja pa jih več radiantov ob ekliptiki, ki prehajajo eden v drugega. Radiant se pomika iz Leva v januarju v Devico v marcu. 30.1. se nahaja na $\alpha = 157^\circ$, $+16^\circ$, 20.2. na $\alpha = 172^\circ$, $+6^\circ$, 10.3. na $\alpha = 186^\circ$, 0° in 10.4. na $\alpha = 203^\circ$ in -7° . Maksimume z ZHR okoli 5 lahko doživimo med 28.1. in 10.3., ter 25.3. ko je polna Luna. Njihovi predstavniki lahko letijo kar iz velikih območij okoli radianta. Ob povprečno aktivni noči lahko opazimo do dva zelo počasna Virginida na uro.

η -Akvaridi – ETA

Aktivni so od 19.4. do 28.5., z maksimumom 5.5. ob 24^h UT (četrtek/petek) z ZHR 60. Ob maksimumu jih Luna ne bo motila (mlaj 8.5.). Ker je njihov radiant nizko $\alpha = 338^\circ$ in $\delta = -1^\circ$, so v polnem sijaju vidni samo z južne poloble. Na naši geografski širini ob maksimumu lahko pričakujemo največ okrog 20 meteorjev na uro. Njihova aktivnost se poveča med 3. in 10.5..

Liridi – LYR

Aktivni so od 16.4. do 25.4., maksimum imajo 22.4. med 2^h30^m in 13^h30^m UT. Takrat se radiant nahaja na $\alpha = 271^\circ$ in $\delta = +34^\circ$. Radiant zleze dovolj visoko za kvalitetna opazovanja po 22^h30^m lokanega časa. So srednje hitri in dokaj svetli meteorji. Letos jih bo močno motila Luna, saj je 24.4. polna.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema jo brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov aram.karalic@yahoo.com / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EX_U